

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ “ЮРИДИЧНА
АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ імені ЯРОСЛАВА МУДРОГО”

**ТЕМАТИКА
ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ
З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
“МІЖНАРОДНЕ ПРАВО”**

Харків
2013

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ “ЮРИДИЧНА
АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ імені ЯРОСЛАВА МУДРОГО”**

**ТЕМАТИКА
ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ
З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
“МІЖНАРОДНЕ ПРАВО”**

(галузь знань 0304 “Право”,
освітньо-кваліфікаційний рівень “Бакалавр”,
напрямок підготовки 6.030401 “Правознавство”)

для студентів 4 курсу заочної форми навчання

**Харків
2013**

Тематика практичних занять з навчальної дисципліни “Міжнародне право” (галузь знань 0304 “Право”, освітньо-кваліфікаційний рівень “Бакалавр”, напрям підготовки 6.030401 “Правознавство”) для студентів 4 курсу заочної форми навчання / уклад.: М. В. Буроменський, В. М. Стешенко. – Х.: Нац. ун-т “Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого”, 2013. – 10 с.

У к л а д а ч і: М. В. Буроменський,
В. М. Стешенко

*Рекомендовано до видання редакційно-видавничою радою
університету (протокол № 2 від 14.02.2013 р.)*

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Тематика практичних занять складена згідно з програмою навчальної дисципліни “Міжнародне право”. Головна мета – допомогти студентам заочної форми навчання ґрунтовно підготуватися до іспиту, засвоїти найбільш важливі теоретичні положення. Під час опанування основних тем і положень студенти повинні здобути навички роботи з міжнародно-правовими документами, а також навчитися аналізувати найважливіші події, що відбуваються у світі, з точки зору їх відповідності нормам сучасного міжнародного публічного права.

З огляду на те, що під час вивчення дисципліни значну кількість питань студент опрацьовує самостійно, наводиться список літератури аналітичного і нормативного характеру, рекомендуються також деякі періодичні видання, на сторінках яких досліджуються проблеми міжнародного права і міжнародних відносин: “Право України”, “Держава і право”, “Проблеми законності”, “Український щорічник міжнародного права”, “Юридична Україна”, “Международная жизнь”, “Государство и право”, “Мировая экономика и международные отношения”, “Московский журнал международного права”.

З усіх питань, які стосуються підготовки до практичних занять та іспиту, студентам слід звертатися на кафедру.

ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ

Тема 1. Суб'єкти міжнародного права

П л а н

1. Поняття “суб'єкт міжнародного права”. Класифікація суб'єктів міжнародного права. Питання про визнання міжнародної правосуб'єктності транснаціональних корпорацій (ТНК), міжнародних неурядових організацій, фізичних осіб.

2. Держави – основні суб'єкти міжнародного права. Державний суверенітет: історія розвитку та сучасність. Міжнародна правосуб'єктність суб'єктів федерації, адміністративно-територіальних одиниць.

3. Національно-визвольні рухи (нації, народи, що борються за своє визволення) як суб'єкти міжнародного права. Право націй на самовизначення.

4. Поняття “міжнародно-правове визнання” та його юридичне значення. Основні теорії визнання. Види і форми міжнародного визнання. Практика застосування інституту визнання в сучасних міжнародних відносинах.

5. правонаступництво в міжнародному праві.

6. Поняття, класифікація функцій міжнародних організацій.

Список літератури та нормативно-правових актів

Буроменский М. В. Политические режимы государств в международном праве: моногр. / М. В. Буроменский. – Х.: Кси-лон, 1997. – 244 с.

Декларация про державний суверенітет України // Відом. Верхов. Ради УРСР. – 1990. – № 31. – Ст. 429.

Мицик В. В. Питання про міжнародну правосуб'єктність фізичної особи / В. В. Мицик // Альманах міжнарод. права. – О.: Фенікс, 2010. – Вип. 2. – С. 25-36.

Ноговіцина Ю. О. Міжнародно-правові аспекти правонаступництва України: моногр. / Ю. О. Ноговіцина. – К.: Промені, 2006. – 352 с.

Статут Організації Об'єднаних Націй і Статут Міжнародного Суду [Електрон. ресурс] від 26.06.1945 р.: ред. від 16.09.2005 р.: офіц. пер. // Верховна Рада України: офіц. веб-сайт. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_010.

Статут Ради Європи [Електрон. ресурс] від 05.05.1949 р.: офіц. пер. // Верховна Рада України: офіц. веб-сайт. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_001.

Тимченко Л. Д. Правопреемство государств: опыт конца XX века: учеб. пособ. / Л. Д. Тимченко. – Х. : Ун-т внутр. дел, 1999. – 116 с.

Шпакович О. М. Місце міжнародних організацій у сучасній системі міжнародних відносин / О. Шпакович // Право України. – 2010. – № 12. – С. 186-192.

Щекин Ю. В. Международно-правовой статус Содружества Независимых Государств и правовые основания участия Украины в его деятельности / Ю. В. Щекин // Пробл. законності. – 1998. – Вип. 35. – С. 40-45.

Т е м а 2. Права людини і міжнародне право

П л а н

1. Поняття та класифікація основних прав людини в міжнародному праві.

2. Захист прав людини на всесвітньому рівні:

а) у межах ООН: Рада з прав людини, Консультативний комітет Ради з прав людини, Верховний комісар ООН з прав людини, Центр ООН з прав людини;

б) універсальні міжнародно-правові акти та контрольні механізми (Загальна декларація прав людини 1948 р., Пакт про громадянські та політичні права 1966 р. і два протоколи до нього, Пакт про економічні, соціальні та культурні права 1966 р. та ін.).

3. Захист прав людини в межах Європи:
 - а) Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод 1950 р.;
 - б) Європейський суд з прав людини: склад, умови прийняття звернень, процедура розгляду справ.
4. Вплив міжнародних договорів у галузі захисту прав людини на законодавство та правозастосовну практику України.

Список літератури та нормативно-правових актів

Буроменський М. В. Застосування міжнародно-правових норм про права людини у внутрішньому правопорядку України / М. В. Буроменський // Вісн. Акад. прав. наук України. – 1999. – № 1. – С. 86-94.

Буроменський М. В. Звернення до Європейського суду з прав людини (практика Суду і особливості українського законодавства) / М. В. Буроменський. – Х.: Фоліо, 2000. – 32 с.

Буроменський М. В. Колективні права та політичний розвиток / М. В. Буроменський // Права людини в Україні: щоріч. 1996. – К.: УПФ, 1998. – С. 87-100.

Гомьен Д. Европейская конвенция о правах человека и Европейская социальная хартия: право и практика / Д. Гомьен, Д. Харрис, Л. Зваак. – М.: Изд-во МНИМП, 1998. – 600 с.

Денисов В. Н. Міжнародна система захисту прав людини – новий етап розвитку / В. Н. Денисов, В. І. Євінтов // Права людини в Україні: щоріч. 1994. – К.: Право, 1996. – С. 16-21.

Дженіс М. Європейське право у галузі прав людини: джерела і практика застосування / М. Дженіс, Р. Кей, Е. Бредлі: пер. з англ. – К.: АртЕк, 1997. – 624 с.

Загальна декларація прав людини 1948 р. // Права людини: Міжнародні договори України, декларації, документи: Зб. міжнарод. док. – К.: Наук. думка, 1992. – С. 18-24.

Ісакович С. Механізм діяльності ООН щодо захисту прав людини / С. Ісакович // Укр. часопис. прав людини. – 1995. – № 1. – С. 23-28.

Конвенція про захист прав людини і основоположних

свобод від 04.11.1950 р. // Офіц. вісн. України. – 1998. – № 13. – С. 270-302.

Международная защита прав человека / сост. М. В. Бу-роменский. – Х.: Синтекс-ЛТД, 1998. – 298 с.

Міжнародний пакт про громадянські та політичні права // Там же. – К.: Наук. думка, 1992. – 200 с.

Міжнародний пакт про економічні, соціальні та куль-турні права // Там же. – К.: Наук. думка, 1992. – 200 с.

Раданович Н. Міжнародно-судові засоби імплементації Європейської конвенції про захист прав людини і основних свобод / Н. Раданович // Право України. – 1999. – № 12. – С. 36-39.

Рабінович П. М. Європейська конвенція з прав людини: проблеми національної імплементації (загальнотеоретичні аспекти) / П. М. Рабінович, Н. М. Раданович. – Л.: Астрон, 2002. – 192 с.

Присяжнюк Т. Система Європейської конвенції про захист прав і основних свобод людини – унікальний інструмент захисту порушених прав / Т. Присяжнюк // Право України. – 2001. – № 6. – С. 32-37.

Тамм А. Є. Роль Ради Європи у забезпеченні прав люди-ни на сучасному етапі: навч. посіб. / А. Є. Тамм ; Нац. акад. держ. управління при Президентові України, Харків. регіон. ін-т держ. управління. – Х.: ХарПІ НАДУ “Магістр”, 2010. – 321 с.

Шевчук С. Судовий захист прав людини: Практика Єв-ропейського суду з прав людини у контексті західної правової традиції / С. Шевчук. – 2-ге вид., виправл. і доповн. – К.: Рефе-рат, 2007. – 848 с.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Гердеген М. Міжнародне право / М. Гердеген: пер. з нім. Р. Корнута. – К.: К.І.С., 2011. – 516 с.

Дмитрієв А. І. Міжнародне публічне право: навч. посіб. / А. І. Дмитрієв, В. І. Муравйов; відп. ред. Ю. С. Шемшученко, Л. В. Губерський. – К.: Юрінком Інтер, 2000. – 640 с.

Лукашук И. И. Международное право. Общая часть: [учеб.] / И. И. Лукашук. – М.: Волтерс Клувер, 2008. – 432 с.

Маланчук П. Вступ до міжнародного права за Ейкхерстом / П. Маланчук; відп. ред. М. В. Буроменський: пер. з англ. – Х.: Консум, 2000. – 592 с.

Міжнародне право: навч. посіб. / за ред. М.В. Буроменського. – К.: Юрінком Інтер, 2005. – 336 с.

Міжнародне право в документах / за ред. М.В. Буроменського. – 2-е вид., виправл. і доповн. – Х.: Мачулін, 2006. – 408 с.

Міжнародне право. Основи теорії: [підруч.] / В. Г. Буткевич, В. В. Мицик, О. В. Задорожний; за ред. В. Г. Буткевича. – К.: Либідь, 2002. – 608 с.

Міжнародне право: Основні галузі: [підруч. для студ. вищ. навч. закл. за спец. “Міжнародне право”, “Міжнародні відносини”] / за ред. В. Г. Буткевича. – К.: Либідь, 2004. – 814 с.

Черкес М. Ю. Міжнародне право: підруч. / М. Ю. Черкес. – 6-те вид., виправл. і доповн. – К.: Знання, 2011. – 397 с.

Навчальне видання

**ТЕМАТИКА
ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ
З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
“МІЖНАРОДНЕ ПРАВО”**

(галузь знань 0304 “Право”,
освітньо-кваліфікаційний рівень “Бакалавр”,
напрямок підготовки 6.030401 “Правознавство”)

для студентів 4 курсу заочної форми навчання

У к л а д а ч і: Буроменський Михайло Всеволодович,
Стешенко Володимир Миколайович

Відповідальний за випуск *М. В. Буроменський*

Редактор *Л. В. Русанова*
Комп’ютерна верстка *А. В. Старжинської*

План 2013

Підп. до друку 18.03.2013. Формат 60x84 ¹/₁₆. Папір офсетний.
Друк: ризограф. Ум. друк. арк. 0,62. Облік.-вид. арк. 0,2. Вид. № 316.
Тираж 200 прим. Зам. № 4592. Ціна договірна.

Редакційно-видавничий відділ
Національного університету “Юридична академія України імені Ярослава Мудрого”,
вул. Пушкінська, 77, м. Харків, 61024, Україна.

Друкарня
Національного університету “Юридична академія України імені Ярослава Мудрого”,
вул. Пушкінська, 77, м. Харків, 61024, Україна.